

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A Nemzeti Kulturális Alap által támogatott „**VEDD ÉSZRE! ITT A HELYED!**”

elnevezésű egyhetes helyismereti és olvasásnépszerűsítő napközis táborról

Pályázati azonosító: **208104/00196**

Intézményünk, a Tiszaújvárosi Művelődési Központ és Könyvtár a **KÖNYVTÁRAK ÉS LEVÉLTÁRAK KOLLÉGIUMA 012/208/24** számú döntése alapján **350.000 Ft** támogatásban részesült, mely összeget a **2025. július 7-11.** a Hamvas Béla Városi Könyvtárban megtartott napközis tábor megvalósítására fordítottunk. A támogatásból előadói tiszteletdíjat, utazási- és anyagköltséget, valamint a szakmai közreműködők díját fedeztünk.

A Hamvas Béla Városi Könyvtár gyermekkönyvtári részlegében legfőbb célunk a gyermekek olvasóvá nevelése és érdeklődésük folyamatos fenntartása, elmélyítése.

A Helytörténeti Gyűjteménnyel közösen tartott táborunkkal az volt a célunk, hogy felhívjuk az ifjúság figyelmét helyi értékeinkre, valamint olvasmányélményeken és személyes tapasztalásokon (interaktív múzeumpedagógiai foglalkozásokon és helyismereti barangolásokon) keresztül megismertessük őket Tiszaszederkény néprajzával, Tiszaújváros történetével, lakóhelyünk és tágabb környezetünk hagyományával és képzőművészeti-, valamint természeti értékeivel, továbbá sportmúltjával.

Ennek szellemében tartottuk meg az általános iskola 4-6. osztályos tanulói részére egyhetes napközis táborunkat. A tiszaujvárosi és környékbeli általános iskolákból 17 fő vett részt a programban. A táborra az alábbi plakáton és szórólapon hívtuk fel a figyelmet.

A tábor minden napjának külön tematikája volt (természeti és épített környezet, képzőművészet, sport, média), melyekben a helyismeret és az irodalom volt a közös pont. Arra törekedtünk, hogy játékos formában adjunk át ismereteket helyi értékeinkről, erősítve az ifjúságban a lokálpatriotizmus és az összetartozás, közösséghez tartozás érzését. A diákok által megszerzett ismeretek elmélyítését és a környezethez való kötődés erősítését segítette a napi eseményekről saját okoseszközeikkel készített fotók közös átválogatása és a saját fényképeik alapján összeállított élménybeszámolók megírása.

A programokat a Bükki Nemzeti Park és a Tiszatáj Közalapítvány munkatársainak előadásaival, valamint a Tiszaújvárosi Kajak - Kenu és Sárkányhajó Egyesülettel, a Nyergelj és nyargalj Lovas Egyesülettel, a Kulcs – szabadulós játék ötletgazdáival, a Légvár Team Kft-vel, illetve a Tisza Média Kft-vel együttműködve terveztük megvalósítani, de az esős időjárás következtében kénytelenek voltunk némely programon változtatni.

A beérkezett élménybeszámolókból és fotókból a 2025/2026-os tanév folyamán „Volt egyszer egy tábor...” címmel kamarakiállítás készítünk közösen a gyerekekkel a Hamvas Béla Városi Könyvtárban.

A kiállítás berendezése kiváló alkalom az élmények és a megszerzett ismeretek felelevenítésére és a közösségi összetartozás erősítésére.

Honlapunkon blog formájában

<http://tmkk.tiszaujvaros.hu/index.php/gyermekblog/hazateromesetabor>

és facebook oldalunkon

<https://www.facebook.com/hashtag/hazat%C3%A9r%C5%91meset%C3%A1bor>

is beszámoltunk a táborban történekről.

A MEGVALÓSÍTOTT RÉSZLETES PROGRAM

2025. július 7. (hétfő) – ÁRRAL SZEMBEN

Helyszín: *délelőtt – Hamvas Béla Városi Könyvtár*

délután - Tiszaújvárosi ártéri erdők és a Morotva-holtág

Cél: A korosztály figyelmének felhívása a szűkebb környezetünkben található természeti értékekre – mint a Tisza és árterei élővilága – annak szépségeire, a biodiverzitás fontosságára, valamint az ember és a természet kapcsolatára, kiemelve a hiteles információk keresésének módjait. A kiskamaszok kötődését, elköteleződését elősegítik személyes élményeik, emellett a könyvtárban megtanulhatják a helyes (offline és online) információkeresési technikákat.

A **délelőtt** első fele - különböző drámapedagógiai játékokat alkalmazva - az ismerkedésé volt, valamint ekkor csatlakoztak segítségünkkel a résztvevők az általunk, kifejezetten a táborhoz létrehozott Google Drive fiókhoz. Erre azért volt szükség, hogy a gyerekek által készített fotók és videók egy helyen áttekinthetőek legyenek. Feladatuk volt ugyanis egész héten a napközi eseményeit dokumentálni, hogy a tábort követően a képeik alapján élménybeszámolót írjanak nekünk.

Ezt követően az intézményünk munkatársai által készített vándorkiállítással (<https://www.dkk.tiszaujvaros.hu/vkblog/arral-szemben-a-tisza-es-arterei-elovilaga-vandorkiallitas>) a hozzánk oly közel álló Tisza és árterei élővilágával ismerkedtünk. A természet élővilágának megóvását hirdető tárlattal kifejezetten a 3-6. osztályos tanulókat céloztuk meg. A kiállításban szerepet kap Tiszaújváros természeti környezetének jellegzetessége, a Tiszaújvárosi ártéri erdők és a Morotva-holtág, ami a Tiszaújvárosi Települési Értéktár természeti értékei közt is szerepel.

A kiállítás öt fő témakör bemutatására épül:

- A Tisza – bemutatása, hozzá kapcsolódó érdekességek, művészeti vonatkozások bemutatása
- A Tisza szabályozásának története, az abból adódó gyakorlati problémák és azok megoldásának ismertetése

- Élőhelyek, élővilág szemléltetése
- Természet- és környezetvédelemért, biodiverzitásért felelős, tudatos magatartás hangsúlyozása
- Az élőhely és az ember viszonyának alakulása „régén-napjainkban”

A sátor oldalain néhány információt (érdekességeket) QR-kód mögé rejtettünk, melyeket a diákok saját telefonjukkal olvashattak be.

Az egyedi megjelenésű kiállítást interaktív elemek (összesen hatféle játék) egészítik ki, amelyeket háztartási hulladékokból alkottunk meg. Ezzel célunk, hogy érzékenyítsük az ifjúságot a környezetvédelem és az újrahasznosítás iránt. Ezt követően kiosztottuk a diákoknak az általunk vásárolt hátizsákokat és bogárvizsgáló eszközöket.

12:00-13:00 Ebéd

Délután mind kerékpárra pattantunk és kitekertünk az óvárosba, Tizzaszederkénybe, hogy élőben is megismerjük a *Tiszaújvárosi ártéri erdők* és a *Morotva-holtág* néven ismert helyi értékünket. Ebben Soós Gábor, a Bükki Nemzeti Park Dél-Borsodi Tájegységének természetvédelmi őre volt segítségünkre. A helyszínt állat- és növényhatározó zsebkönyvekkel, iránytűvel, Soós Gábor speciális távcsöveivel és a kiosztott bogárvizsgáló eszközökkel felszerelve jártuk be. Mindenkinél ott volt továbbá saját telefonkészüléke, hogy megörökíthessék a számukra legérdekesebb látnivalókat.

Ezen a programon a pályázati forrásból Soós Gábornak, a Bükki Nemzeti Park Dél-Borsodi Tájegységének természetvédelmi őrének díját fizettük, illetve a bogárvizsgáló árának összegét egészítettük ki.

2025. július 8. (kedd) – EZ ÁLLATI!

Helyszín: *egész nap – Hamvas Béla Városi Könyvtár*

Cél: A kamaszok érzékenyítése az állatokért vállalt emberi felelősség iránt. A helytörténeti források (dokumentumok, fotók és tárgyak) által a néprajzi és a történeti múlt értékeinek tudatosításával a helyi identitás erősítése.

Könyvtárunk csatlakozott a mintegy 100 intézmény részvételével működő állatbarát könyvtár programhoz, mely során igyekszünk felhívni a figyelmet a felelős állattartásra, az állatvédelemre, legyen szó, házi-, haszon- vagy vadonélő fajtákról a témával kapcsolatos irodalom bemutatásával.

Az Állatvédelmi Oktatásért Alapítvány által meghirdetett program keretein belül elérhetővé tesszük a könyvtárban az Állatbarát Olvasó Kihívás aktuálisan kiemelt könyvét, ösztönözve a gyerekeket arra, hogy teljesítsék a kihívást, miszerint 12 hónap alatt 12 állattal vagy állatvédelemmel kapcsolatos könyvet olvassanak el.

A **délelőtt** folyamán ezen célok és könyvek mellett a TuraZoo utazó mini állatkertnek köszönhetően egzotikus állatokkal ismerkedhettek meg a diákok testközelből. A közel kétórás interaktív állatbemutató során nagyon sok hasznos és érdekes információt tudhattunk meg többek között a szakállas agámákról, vörösfarkú boákról, afrikai törpesünökről és az erdei skorpiókról. Az állatok kézbevétele által egy nagyon aktív és élménydús délelőttöt szerzett Demeter Attila a gyerekeknek, akik félelmeiket is levetkőzve ismerkedtek meg az állatokkal.

12:00-13:00 Ebéd

A **délutáni** programot (tanyalátogatás) az esős időjárás miatt kénytelenek voltunk megcserélni a szerda délutánra tervezettel, így ezen a napon a *Mit csinál a muzeológus? avagy a történelem forrásai* című múzeumpedagógiai foglalkozáson vettek részt a fiatalok. Miután átbeszéltük, mi is a történelem, és miért fontos annak ismerete, rátértünk a tiszaujvárosi Helytörténeti Gyűjtemény feladataira és állományára. Közösén, gyűjtemények (fotó, műtárgy és dokumentum) szerint csoportosítottuk a muzeológus által előre kiválogatott anyagot, megfejtettük minek mi a neve, kik, mikor, mire és hogyan használhatták, illetve megnéztük, melyik tárgynak mi a napjainkban használatos utódja.

Három csoportra osztva, 1-1 dokumentum kiosztása után a diákokkal közösen felvettük a források adatait, mintha csak múzeumi nyilvántartásba kerülnének. Ezután az előre összekészített fotókból és műtárgykból válogatva, minden csapatnak ki kellett találnia egy történetet, amit elő is adtak egymásnak.

A szerepjáték után átbeszéltük, mi mindenre lehet még a régi korok dokumentumait használni, így lyukadtunk ki a családfa fogalmánál, amely nem volt ismeretlen a gyerekek számára. Az alapok átbeszélése után mindenki hazavihetett magával egy kitöltetlen, négy generációs családfát, hogy otthon, a szülők segítségével hasznosíthassák.

A délutánt egy kis lúdtollal írással fejeztük be. A kiosztott merített papírok hamar megteltek régi betűkkel, rovásírással és apróbb rajzokkal.

Ezen a napon a pályázati forrásból a TURAZOO – Az utazó állatkert bemutatójának díját fizettük.

2025. július 9. (szerda) – HELYTÖRTÉNET

Helyszín: *délelőtt – a város különböző pontjai*

délután – Kesznyéten – Szamárhát tanya

Cél: A diákok tájékozódásának, térképolvasásának és helyismeretének fejlesztése. Érzékenyítés az állatokért vállalt emberi felelősség iránt.

Délelőtt játékos nyomozásban vettünk részt a városban, melyhez egy iránytű, egy 1981-es Leninváros térkép, egy aktuális Tiszaujváros térkép, illetve egy rejtvény állt a rendelkezésünkre. Utunk során felfedeztük a város több jellegzetes köztéri képzőművészeti alkotását, melyek mellett lehet, hogy nap, mint nap el szoktak menni a gyerekek, mégsem tudták, ki és mikor alkotta, s mit is ábrázol pontosan.

Több olyan helyszínt is érintettünk, ahol annak idején – ma már nem látható – alkotások (szobrok és falfestések) voltak. Ezekről is megemlékeztünk. A diákok okos eszközeik, s az általunk előre kihelyezett QR-kódok segítségével informálódhattak.

12:00-13:00 Ebéd

Délután autóbusszal érkeztünk a kesznyéteni Szamárhát tanyára, ahol Lenner Ádám, a Tiszatáj Közalapítvány természetvédelmi- és tájgazdálkodási menedzserének interaktív terepbemutatása kapcsán megismerkedhettünk a tanyasi étellel, és több őshonos állatfajjal (szamár, kecske, vízibivaly, szürke marha) is. A gyerekek az állatokat etethették, simogathatták, több madarat kézbe is vehettek. Végül közösen készítettünk egy rovarhotelt, amelyet a tiszaszederkényi „Villa Scederkyn” Tájház udvarán helyeztünk el.

Ezen a programon a pályázati forrásból az autóbusz, illetve Lenner Ádám, a Tiszatáj Közalapítvány természetvédelmi – és tájgazdálkodási menedzserének a díját fizettük.

2025. július 10. (csütörtök) – SPORT NAP

Helyszín: *délelőtt – Hamvas Béla Városi Könyvtár*

délután – Hamvas Béla Városi Könyvtár és a város különböző pontjai

Cél: A sport és az egészséges életmód fontosságának tudatosítása a helyi adottságok és lehetőségek számbavételével, visszatekintve a város eddigi sporteredményeire. Ismeretátadás játékos formában büszkeségeinkről, erősítve az ifjúságban a lokálpatriotizmus és az összetartozás, közösséghez tartozás érzését.

Délelőtt a könyvtárban ismerkedtünk városunk sporttörténetével a Kahoot! nevű interaktív játék segítségével. Szó volt mindazok munkásságáról, akik komolyan megalapozták városunk hírnevét a világversenyeiken. Pl: Kőszegi György, Szalai György, Rakusz Éva, Szanyi Andor, Sebestyén Júlia stb. Ezután közösen megnéztük az egykor méltán népszerű játékos sportvetélkedő – Játék határok nélkül – azon archív felvételét, melyen tiszaujvárosi versenyzők képviselték hazánkat. A gyerekek örömmel ismerték fel közöttük városunk egyik testnevelő tanárát.

12:00-13:00 Ebéd

A tervezett **délutáni** programot (sárkányhajózás és lovaglás) az időjárás-előrejelzés miatt sajnos le kellett mondanunk. Helyette kézműveskedtünk Losonczy Benjáminné irányításával, majd a helytörténeti gyűjtemény képeslapgyűjteményének feles példányait felhasználva üzenhettek a „múltból” a gyerekek szüleiknek, nagyszüleiknek. A lapok feladása kapcsán legalább ki tudtunk mozdulni egy kicsit, és rögtönöztünk egy kis szabadtéri testmozgást.

Ezen a napon a pályázati forrásból Losonczy Bejnáminné díját fizettük.

2025. július 11. (péntek) – MÉDIA NAP

Helyszín: *délelőtt – Herman Ottó Múzeum*

délután – Hamvas Béla Városi Könyvtár

Cél: A diákok mindennapjai során használt, számukra már nélkülözhetetlen okoseszközök tudatos használata, és azzal kapcsolatos ismereteinek bővítése.

A **délelőtt** folyamán ellátogattunk a miskolci Herman Ottó Múzeumba, hogy részt vegyünk az „Óserdei ösvényeken” című múzeumpedagógiai foglalkozáson. Fontosnak tartjuk, hogy a helyi fiatalság megismerje vármegyei értékeinket is, főként, ha azok olyan jelentősek, mint a múzeumban őrzött mocsárciprusok. A kirándulásra az elmaradt sárkányhajózás és lovaglás helyett, mintegy kárpótlásként került sor. Jó választásnak bizonyult, hisz’ a gyerekek nagyon élvezték, sokat kérdeztek, és nem mellesleg a helyközi buszjáratokkal való közlekedésről is tanultak.

12:00-13:00 Ebéd

Délután, visszatérve a könyvtárba átbeszéltük a diákokkal az egész heti programot, kinek mi tetszett a legjobban, s miért. Okoseszközeik és a közös Google Drive fiók segítségével megnéztük, ki mit dokumentált, majd kitértünk rá, miből is áll egy újságíró munkája, mire kell odafigyelni cikkírás közben. A táborozók a megszerzett tudással felvértezve mentek haza a könyvtárból, s ezek alapján foglalták össze nekünk itt szerzett élményeiket:

„Minden nap új dolgot tanultam a természetről, állatokról és a régi szokásokról.”

„Rovásírással leírhattuk nevünket tintába mártott lúdtollal...elkészíthettük saját családfánkat. Nagyon jó volt!”

„...felfedeztük Tiszaújváros szobrait. A szobrokon a szervezők által elrejtett QR kódokat le lehetett olvasni, hogy megtudjuk, mi a neve...”

„A nap fénypontja volt, amikor felülhettem egy bivaly hátára...”

„Nagyon jól éreztem magam a táborban, sajnálom, hogy véget ért ez az izgalmas hét.”

„Először voltam könyvtári táborban, szerintem nagyon jó volt... Remélem, jövőre is lesz ez a tábor, mert nagyon szeretnék menni.”

„Előtte nap már nagyon izgultam, kik lesznek ott és mit fogunk csinálni... Kedvenc programom a Szamárhát tanya látogatása volt. Ott láttunk bikát, marhát, madarakat...”

„Sok barátot szereztem, alig várom a következő tábort.”

„Minden nagyon tetszett... Emlékszem egy iszalag nevű lilás kék színű virágra és a virágosrétre.”

„különböző szobrokat kerestünk meg a városban, én a régi utcák kikereséseit élveztem a legjobban.”

Ezen a napon a pályázati forrásból a Herman Ottó Múzeumban igénybe vett múzeumpedagógiai foglalkozás díját fizettük.

Plakát a táborba való jelentkezéshez:

 Tiszaújvárosi Művelődési Központ és Könyvtár
Hamvas Béla Városi Könyvtár

ÉLMÉNY · TUDÁS · KÖZÖSSÉG
Töltödj nálunk!

Vedd észre! Itt a helyed!

Könyvtári helyismereti tábor
2025 július 7-11.

- **Kirándulás a Szamárhát-tanyára**
- **Helyismereti barangolás**
- **Utazó miniállatkert**
- **Sárkányhajózás**
- **Lovaglás**

és még sok más élmény

Jelentkezés **10 éves kortól**
a Hamvas Béla Városi Könyvtárban
személyesen vagy az
548-437 telefonszámon

Ár: 20.000 Ft/fő

 MOBILE APPS
Telefont hozz magaddal!

A program a NEMZETI KULTURÁLIS ALAP támogatásával valósul meg.

 Nemzeti Kulturális Alap

VEDD ÉSZRE! ITT A HELYED! napközis tábor képes beszámolója:

HÉTFŐ

KEDD

CSÜTÖRTÖK

